Канон маці

Георгий Васильевич
Марчук

SHOUT
SHARE
IT

- Георгий Васильевич Марчук

Георгий Васильевич Марчук
Канон маці

Я ад цябе далека, у іншым горадзе. Ты нават не ведаеш, калі б прыйшла на некалькі хвілін у свой дзень анёла адтуль, адкуль яшчэ ніхто не вяртаўся, якімі б словамі я цябе сустрэў. Я здагадваюся, чым пацікавілася б ты, угледзеўшы мае трохі азызлыя шчокі і глыбокія маршчыны на лбе: «Ці не хварэеш, сынок?» Папрасіла б паказаць праўнучку, якую назвалі тва1 м імем, пацікавілася б: «Дзе ўсе нашыя, як хата?»

Нашых і не паменшала, і не пабольшала. На месца тых, хто пайшоў за табой, прыйшлі, дзякаваць Богу, новыя сваяк1. Нешта вельмі даўно ніхто не дасылае лістоў і пасылак з яблыкамі ды салам. Сяброўкі-аднагодкі твае ўсе паўмірал1, а мае аднакласніцы ўсе пайшлі на пенсію. Хаты няма. На нашым пляцы чужыя людзі збудавалі камяніцу. Царкву, у якой ты вянчалася 1 ў якой цябе адпявалі, адрадзілі, адрамантавалі наноў Адсвяткавалі дзевяцісотгоддзе гарадка. Які ж прыгожы, велічны помн1к паставілі заснавальніку князю Давыду. Шкада, што стаіць ён горда адзін, без людзей, якія з ім прыехал1. Нашы продкі. Людзі зноў баяцца голаду, як і колісь, 1 меней нараджаюць дзяцей. Паранейшаму ўсе гандлююць насеннем і гуркамі Гоняць кароў на пашу ды моляцца, каб быў ураджайны на бульбу год. Ты сварылася: «Не прыдумляй, сынок, кажы праўду, б1ць не буду». А я прыдумляў і стаў пісьменн1кам. У творах малюю твой партрэт і пішу твой характар, даруй. Як ты 1 ўсе гарадчукі, люблю кіслае малако, топленае 1 бабку на патэльні. Старэйшыя за мяне сын тваёй сястры Коля 1 яе дачка Маня. За мной 1дуць дзеці тваіх братоў Таня, Маруся, Лена. Мы ўсё бл1жэй 1 бл1жэй да вахты, да якой ты не дажыла, бо пайшла вельм1 маладой. Я ахвотна п1шу і пра гарадчукоў, часцяком 1х прыхарошваючы, бо людзі, як і пры табе, сустракаюцца розныя: і злыя, і нядобрыя, і зайздросныя. Як успомню, што й яны ўсе памруць, то й нечу іх ганьбіць. Не асуджаю. Словы “так” і “не” належаць Богу, і чалавек мусіць выкарыстоўваць іх вельмі асцярожна. Ты прывяла мяне на Божы свет, узяла за руку, паказала вуліцы, царкву, вадзіла на навагоднюю ёлку і да прычасця, прывяла ў школу, на старым-старым цвінтары паказала магілы продкаў. Я іх не запомніў, каюся. Грэшны. Мала часу-цябе ўжо анёлы прыспешваюць. Трэба казаць тое, з чаго пачаў. Дык вось, я цябе сустрэў бы словамі:”Мамо, не было і дня, каб я не ўспамінаў цябе”.

Хачу… каб палажылі ў роднай зямельцы на старэнькіх

могілках, якія маўкліва ахоўваюць продкі: жвавы дзед, сціплая бабуля, ласкавая маці, працавітыя дзядзькі ды ўвішныя цёткі. Калі ж не знойдзецца месца, хачу, каб паклалі ля царквы, каб хоць духам, ценем, а ўсё бліжэй да Гарыні хуткаплыннай, Царкоўнай гары, роднай вуліцы. Як гэта прыемна — быць сярод таго, што ўтварыла характар, паўплывала на пачуцці і замацавала адметнае.

Хачу…каб побач спяшаліся дзеткі ў школу, каб прыселі на лаўку старыя дзяды, нетаропка пагаманілі. Хачу, каб грукацеў воз па бруку і каб у святы, асабліва на Вялікдзень, дзеці бегалі вакол царквы, кідалі ўгару запаленыя шышкі…можа, адна з іх ўпадзе з неба і на мяне. Хачу чуць лёгкі пошум ясеняў, ліпаў закасцельных, звон бомаў над галавой. Сонца асабліва прыгожа, асвятляючы купалы, пасылае ад іх промні на вокны і дахі хат. У прастольныя святы, на Казанскую прыедуць з суседніх мястэчак і вёсак па міласціну жабракі, сляпыя музыкі. О, колькі радасці будзе ад сціплых гукаў гармоніка. Хачу, каб лашчыў, лятаў нада мною даўка-прыемны пах чаромхі і густы пах бэзу. Хачу…чуць, як радуецца жыццю на званіцы ластаўка, як спявае шпак і сварацца вароны. Уначы ляжаць не боязна. Будуць вяртацца з вяселляў, улазінаў, адведак, будзе гаспадар, выпіўшы, спяваць, а жонка таўчы яго ў плечы. Хачу чуць іх песні, лаянку, лпч дзіцяці, якога, як колісь мяне, прынясуць у храм хрысціць. На Радаўніцу, Пакровы нехта абавязкова прыйдзе, пакладзе на магілку чырвоныя яйкі, пасху, чарачку, свечачку, кветачку. Распусціцца акацыя. Дзіця, седзячы на плячах у бацькі, пацягнецца да бялюткіх ландрынак дрэва. У суботу ды нядзелю, калі моладзь збярэцца ў клуб на танцы, будзе пранізваць марозную прастору, несціся аж да зорнага неба шчымліва-журботная мелодыя танга, гарэзлівая полька.

Хочу…каб роснай раніцаю ў першым жнівеньскім тумане гналі побач па вуліцы на пашу каровак, авечак, каб ляніва брахаў сабака, падганяючы іх. Толькі тут, у родным мястэчку, ціша будзе не палохаць, а лашчыць раўнавагай і спакоем. Як хораша! Усё побач. Усё тваё. Роднае. Вечна зменлівае і пастаяннае ў нязменнасці.

Яшчэ хач…..у…

Не хачу…не хачу…паміраць не хачу!

Мне падалося, што пасля гэтых слоў ты, як заўсёды, падтрымаеш мяне і ўмацуеш мае жыццёвыя сілы:”Так, сынок, не памірай. На зямлі столькі добрага, прыгожага, столькі любові разліта, што не паспяваеш наталіць душу і напалову. Прызнавайся ўсяму жывому ў каханні, бо ў старасці на гэта не хопіць часу”.

У царкве Казанскай Божай Маці спяваў невялікі хор мясцовых

пеўчых. Спявалі, як заўсёды, хораша і ўзнёсла. У паўсілы пеўчыя не спяваюць. Я стаяў як зачараваны ля царкоўнай брамы і слухаў, слухаў, слухаў…Сцішылася прырода. Аж да нябёсаў неслася: “Господи, да исправится молитва моя…”